

Zalovaný úřad zodpověděl otázku tu záporně s odůvodněním — recipovaným z rozhodnutí úřadu první stolice — že cestař Filip Krta pracuje v týdnu jen 6 dnů, resp. nepracuje ve dny nedělní a sváteční.

Stížnost potírá tento názor jakožto nezákonný a odvolává se na důvody, které uplatňovala v odvolání z rozhodnutí I. stolice, které prý župní úřad vůbec nevzal v úvahu.

K tomuto přednesu stížnosti nemohl nejvyšší správní soud přihlídnouti, neboť může vzhledem k předpisu § 18 zákona o správním soudě přezkoumávati zákonitost naříkaného rozhodnutí jedině v mezích přesně formulovaných stížných bodů, obsažených ve stížnosti. Poukaz na obsah instančního opravného prostředku není stížným bodem ve stížnosti precisovaným, stejně není námitkou ve smyslu cit. § 18 formulovanou všeobecná výtká, že úřad na námitky opravného prostředku neodpověděl, když stížnost obsahu námitek těch neuvádí, takže nelze posouditi jich relevantnost.

Nález nejv. správ. soudu ze dne 2. dubna 1929, č. 6714/29.)

Pensijní pojištění.

(Sděluje min. rada Dr. Bronislav Wellek.)

Odborná kontrola výsledků práce jiných osob zakládá pojistnou povinnost pensijní.

V. Krauz, jenž byl zaměstnán jako kontrolor šablon pro součástky strojů a nástrojů, později pak jako kontrolor přístrojů a nástrojů, zkoumaje přeměřovacími přístroji, zda jsou provedeny přesně podle výkresů neb originálů a zda jsou prosty vad, podléhá pens. pojištění podle zákona č. 1 z r. 1907 a podle novely č. 138 z r. 1914.

Stížností tvrzených vad řízení Nejv. správ. soud neshledal, jelikož žalovaný úřad položil základem svého rozhodnutí vlastní údaje stěžovatelky v odvolání, takže skutková podstata činnosti Kr. byla zjištěna již na podkladě vlastních tvrzení stěžovatelčiných a nebylo již zapotřebí ani vyslýchati další svědky stěžovatelkou vedené ani sdělovati jí výpovědi svědků již slyšených.

Na sporu jest jen otázka, zda Krauz vykonával pravidelně převážně duševní výkony služební, poněvadž úřednický charakter je v daném případě mimo úvahu.

Činnost Krauzova se nevyčerpávala pouhým mechanickým příložením předmětu, jehož správnou výrobu co do dimensí měl přezkoušeti, na šablonu a pouhým konstatováním, zda předmět kryje se se šablonou. Mechanická činnost rázu manuálního, spočívající v přikládání kontrolovaného předmětu na šablonu, byla jen prostředkem k tomu, aby mohlo býti dosaženo vlastního účelu zaměstnání, t. j. zkoumání předmětu, zda je vyroben přesně dle výkresu. Ke kontrole nestačila jen šablona, nýbrž záleželo hlavně na tom, aby předmět vyrobený odpovídal co do dimensí přesně výkresu, který tvořil zkušební základ pro přezkoušení. I odvolání ministerské, jehož údaje byly podkladem rozhodnutí naříkaného, připouští dále že přišel-li na odchylku od přípustné tolerance, směl tam, kde věděl s určitostí na základě své řemeslné práce, že na věci tak nezáleží, kus propustiti. Při přezkoušení předmětu co do přesné dimense nejednalo se o pouhé mechanické přikládání šablon a o pouhé zjišťování případné difference, nýbrž o klasifikaci předmětu, zda není vyroben — ovšem jen co do dimense — vadně. Tu nešlo tedy jen o konstatování prostých poznatků získaných pouhými smysly, nýbrž o duševní zpracování těchto poznatků na podkladě odborných vědomostí a zkušeností získaných v tom kterém výrobním odvětví, čili (jak naříkané rozhodnutí jinými slovy hodnocení poznatků těch správně charakterisuje),

o tvoření logických úsudků, které v stálé judikatuře jak správního soudu vídeňského, tak i nynějšího nejvyššího správního soudu se uznává za činnost převážně duševní. Četné nálezy kvalifikují takto shodně činnost oněch zaměstnanců, jichž zaměstnáním bylo zkoumat zboží co do jakosti. V daném případě sice neběží o zkoumání předmětu co do jakosti (materiálu), nýbrž jen co do přesné dimenze, v zásadě však obojí činnost ve své podstatě jako činnost přezkoumávající jisté předměty po stránce hospodářské jich upotřebitelnosti v obchodě — ať tato se vztahuje na jakost samu, či jen na předepsané rozměry — vykazuje tytéž znaky, vtiskující jí charakter činnosti převážně duševní (srov. na př. nálezy Budw. A 7816, 7964, 9122, 9547, 9816, 10652, 10876, 11408 a 11473 a Boh. A 532, 3418, 3827 a 6238).

Zejména zasluhuje zmínky nálezy Boh. A 532/20 podrobněji kontrolora modelů ve slévárně pensijnímu pojištění podle zákona č. 1/1907.

Stížnost poukazuje k vyvrácení úsudku žalovaného úřadu, že kontrolující činnost jest činností převážně duševní, také k tomu, že stejná nebo podobná činnost je spojena s výkony celé řady nižších kategorií zaměstnaneckých, o nichž jest nepochybně, že nevykonávají práci převážně duševních ve smyslu pensijního zákona, jako na př. tomu jest u krejčovského dělníka šijícího šat dle míry nebo vesnického kováře zhotovujícího podkovu nebo součást hospodářského nástroje dle předloženého vzoru, neboť i tu je nutno, aby předmět odpovídal co do dimensí předloženým vzorům, a vzdor tomu nelze ještě z okolností, že takový dělník musí zhotovený předmět „kontrolovati“ také co do dimensí, dovodovati, že jeho činnost jest činností převážně duševní a nenabyla by tato činnost charakteru činnosti převážně duševní ani v tom případě, kdyby v takové dílně byla zavedena dělba práce a kdyby tedy jeden dělník pouze koval a druhý se přesvědčoval o správnosti výrobků srovnáním jich se vzorem.

Vývodům těmto jest dáti za pravdu jen potud, pokud vyslovují, že nebylo by lze kvalifikovati za činnost převážně duševní činnost dělníka, který sám bezprostředně spolupůsobí při výrobě toho kterého předmětu a který správnost výroby také sám kontroluje, neboť koná-li vedle vlastní práce fyzické (manuelní), která je ve skutečnosti jádrem jeho zaměstnání, také ještě nějakou práci povahy duševní, nelze hodnotiti celkovou činnost jako činnost převážně duševní po rozumu pensijního zákona.

Jestliže však postupující dělbou práce oba druhy činnosti byly od sebe odděleny a rozděleny mezi dva nebo více samostatných zaměstnanců, sluší zaměstnance každého z nich posuzovati o sobě s hlediska pensijního zákona.

Pakli tedy byla činnost kontrolující správnost výroby, která v daném případě vykazuje veškeré znaky činnosti převážně duševní, odloučena od fyzické práce výrobní, vytvořena byla nová kategorie zaměstnání, jehož obsahem jsou již jen výkony kvalifikované jako převážně duševní a jež proto pokládati jest za zaměstnání odůvodňující pojistnou povinnost pensijní (srov. Boh. A 457).

Právě vyložené úvahy o podstatě činnosti kontrolní pomocí šablon platí po názoru nejvyššího správního soudu i o kontrole, která se vykonávala pomocí různých přístrojů, jako mikrometrických měříttek, hloubkoměrů a úhloměrů.

Jen v takových případech, kde úkolem zaměstnance určité předměty přehlízejícího je zjišťovati vady, které shledati musí každý, kdo v tom kterém oboru nemá vůbec znalostí a zkušeností, tedy i každý laik, lze uznati, že takové přehlížení není činností převážně duševní (srov. na př. Boh. A. 3418 a 3827). Na tomto právním názoru trvá nejvyšší správní soud i v tomto případě a odkazuje dle §u 44. jedn. ř. na podrobnější odůvodnění citovaných nálezů.

Ze všech těchto úvah dospěl nejvyšší správní soud k závěru, že není ani vadným ani nezákonným výrok žalovaného úřadu, že Krauz konal v závodě stěžující si firmy ve sporné době činnost převážně duševní.

(Nález ze dne 16. dubna 1929, č. 7494/29.)
(Obdobně nález ze dne 16. dubna 1929, č. 7495/29.)

Řízení: Spor o převod premiové rezervy od státu na obec.

Legitimace interesenta podle § 77 odst. 3. pens. zák. ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., jemuž bylo domnělé rozhodnutí ministerstva soc. péče nesprávně intimováno.

Výnosem presidia generálního finančního ředitelství v Bratislavě ze dne 29. listopadu 1926 bylo vzato na vědomí oznámení stěžovatele, finančního koncipienta T., že vystupuje ze státní služby. Podáním ze dne 21. ledna 1927 žádal stěžovatel již jako úředník obce Kraslic za souhlasu purkmistrovského úřadu, aby pensijní příspěvky, které mu byly v době jeho státní služby sraženy, byly převedeny na pensijní fond obce Kraslic. Podání to předložilo generální finanční ředitelství ministerstvu sociální péče se žádostí o výpočet premiové rezervy. Výnosem ze dne 28. července 1927 sdělilo mu ministerstvo sociální péče, že podle §u 68. odst. 2. zák. č. 89/1920 není povinností státu převáděti premiovou rezervu na pensijní fond města Kraslic. Na to vydalo generální finanční ředitelství v Bratislavě stěžovateli výměr tohoto znění:

K Vaší žádosti ze dne 21. ledna 1927 o převod Vaší premiové rezervy na pensijní fond města Kraslic, sděluje se s Vámi, že ministerstvo sociální péče vynesemím ze dne 28. července 1928, č. 3714/F-3/27, Vaší žádost zamítlo, poněvadž podle ustanovení §u 68. odst. 2. zák. č. 89/1920 Sb. z. a n., stát není povinen převést premiovou rezervu na pensijní fond města Kraslic. Toto rozhodnutí jest v administrativním pořadí instančním konečné.“

Uvažuje o stížnosti do rozhodnutí toho pro jeho nezákonnost podané, zabýval se nejvyšší správní soud především otázkou legitimace stěžovatelovy. Stěžovatel odůvodňuje svou legitimaci ke stížnosti tím, že naříkané rozhodnutí jest naň řízeno, a že on nepřevedením premiové rezervy státem na pensijní fond obce Kraslic, jejímž jest úředníkem, jest zkrácen ve svých odpočivných nárocích a tím také ve svých právech. Žalovaný úřad upírá však stěžovateli legitimaci k podání stížnosti, vycházející z názoru, že osobou oprávněnou žádati o převod premiové rezervy byla by v daném případě jen obec Kraslice, takže jen ona mohla by zahájit spor ve smyslu §u 77. pens. zák.

S tímto právním názorem však souhlasiti nelze. Stěžovatel domáhal se v řízení správním podle §u 68. odst. 2. pens. zák. převodu premiové rezervy, nashromážděné za dobu, kterou ztrávil ve státní službě, ze sražených mu pensijních příspěvků na pensijní fond obce Kraslic z toho důvodu, že jest nyní jejím úředníkem. Premiovou rezervu ve smyslu §u 32. pens. zákona rozuměti jest onu částku, které jest podle početních základů nositele pojištění zapotřebí ke krytí získaných pojistných nároků pojištěnců a jejíž výše se zjišťuje pojistně-matematickým výpočtem, hledíc k jejich věku, započítatelné době a k proběhlým třídám služného (srovn. nález Boh. A 2457). Podle §u 68. odst. 1 pens. zákona slouží odevzdaná premiová reserva ke krytí získaných nároků přestupujícího pojištěnce; 4. odstavec téhož paragrafu ustanovuje, že pojištěnec nabude proti novému nositeli zásadně těch práv, která podle pojistných podmínek nového nositele pojištění odpovídají převedenému obnosu (premiové rezervy). Ač to zákon výslovně nestanoví, vyplývá přece ze samého účelu převodu premiové rezervy, že nový zaměstnavatel jest povinen zaměstnanci započítati do zaopatřovacích nároků dobu, odpovídající převedené premiové rezervě. V odstavci 5.